

ULUSLARARASILİŞKİLER

Akademik Dergi
Cilt 14, Sayı 56, 2017

INTERNATIONALRELATIONS

Academic Journal
Volume 14, Number 56, 2017

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

hakemli bir dergidir / is a refereed journal

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

aşağıdaki veri tabanlarınca taranmaktadır / is currently noted in

*Social Sciences Citation Index (SSCI),
Social Scisearch, Journal Citation Reports/Social Sciences Edition*

*Elsevier Scopus Index,
International Bibliography of the Social Sciences (IBSS),
International Political Science Abstracts (IPSA),*

*PAIS International,
International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature in the Humanities and Social Sciences (IBR),
International Bibliography of Periodical Literature in the Humanities and Social Sciences (IBZ),*

*Cambridge Scientific Abstracts-CSA (Sociological Abstracts, Social Services Abstracts, Worldwide Political
Science Abstracts & Linguistics and Language Behavior Abstracts)*

*Columbia International Affairs Online (CIAO), EBSCO, Gale-Cengage,
Elsevier Bibliographic Databases (GEOBASE, Mosby's Index, SciVerseScopus),*

Index Islamicus, Women's Studies International, Ulrich's Periodicals,

*Middle Eastern and Central Asian Studies, European Sources Online,
ASOS Index (Akademia Sosyal Bilimler Endeksi), Başkent Üniversitesi Hukuk Veri Tabanı (Law Database),
ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (Social Sciences Data Base)*

Dergiye yazı göndermek isteyenler için e-posta adresi: makale@uidergisi.com.tr

Tanıtım/Değerlendirilmek üzere dergiye kitap göndermek isteyenler için posta adresi:

Mitat Çelikpala, Uluslararası İlişkiler Dergisi,
Kadir Has Üniversitesi Merkez Kampüs
Kadir Has Caddesi, 34083 Cibali-İSTANBUL

Bireysel abonelik ücreti: 4 sayı için 80 TL
Kurumsal abonelik ücreti: 4 sayı için 300 TL
Abonelik hakkında bilgi için: bilgi@uidergisi.com.tr

Abone formları derginin arkasındadır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

Cilt/Vol.14, Sayı/No.56, 2017

EDİTÖRDEN / EDITORIAL

- Turkey Embarks Upon Ballistic Missiles: Why and How? 3
Sıtkı EGELİ
- Transforming Turkey? Putting the Turkey-European Union Relations into a Historical Perspective 23
Galip L. YALMAN and Asuman GÖKSEL
- Türkiye'nin Kuzey Irak Politikasında Değişim: Turgut Özal ve Tayyip Erdoğan Dönemleri Karşılaştırmalı Analizi 39
Özlem KAYHAN PUSANE
- Köken Devlet ve Sınır-Aşan Sivil Toplum Politikaları: Türkiye Örneği 55
Damla BAYRAKTAR AKSEL
- Kuzey Kore'nin Resmî İdeolojisi Olarak Cuçe Öğretisi ve Kuzey Kore Dış Politikasına Etkileri 73
Can KAKIŞIM
- TWAIL ve Yeni Bir Hâkimiyet Aracı Olarak Koruma Sorumluluğu (R2P): Libya Örneği 89
Tuğçe KELLEÇİ ve Marella BODUR ÜN
- Azınlık İçinde Azınlık Olmak (mı?): İsrail Vatandaşı Filistinli/Arap Kadınların İsrail Anaakım Basınında Temsili 105
Umut KOLDAŞ

KİTAP İNCELEMESİ / BOOK REVIEW

- Astrid Kander, Paolo Malanima, Paul Warde, *Power to the People: Energy in Europe over the Last Five Centuries* 123
Serhan ÜNAL
- Graham E. Fuller, *Türkiye ve Arap Baharı: Ortadoğu'da Liderlik Çağrı* PEHLİVANLI 127
- İbrahim SİRKEÇİ ve Barbara PUSCH (der.), *Turkish Migration Policy* 131
Büşra EFE
- Gülriş Şen, *Devrimden Günümüze İran'ın ABD Politikası: Tarihsel Sosyolojik Bir Analiz* 135
Kıvanç ÖZCAN

EDİTÖRDEN

Değerli okuyucularımız;

Uluslararası İlişkiler dergisinin elinizdeki 56. sayısı ile birlikte 14. Cildi tamamlamış oluyoruz. Bu sayıda ikisi İngilizce olmak üzere 7 makale ve 4 kitap incelemesi yer alıyor.

Sayının ilk çalışması, Sıtkı Egeli tarafından hazırlanan, “Turkey Embarks Upon Ballistic Missiles: Why and How?” başlıklı makale. Son yıllarda Türkiye’nin çevresinde gittikçe yoğunlaşan füze tehdidi ve buna yönelik hava savunma imkanlarını ele alan yazar, makalede Türkiye’nin bir savunma modeli olarak balistik füze sistemleri edinmesine yönelik çağrılarını, ülkenin jeo-stratejik şartları ve güvenlik hedefleriyle tam anlamıyla örtüşmediğini ileri sürmektedir. Bu çağrılarının kapsamlı maliyet-yarar analizlerinden ziyade, basit rekabet refleksine dayandığını ileri süren yazar, uluslararası alanda Türkiye’nin nükleer silah edinme arzusunun geliştiğine dair şüpheleri de yoğunlaştırdığını iddia etmektedir.

Galip L. Yalman ve Asuman Göksel’in hazırladığı “Transforming Turkey? Putting the Turkey-European Union Relations into a Historical Perspective” başlıklı çalışma ise, son yıllarda daha çok sorunlu yönleriyle göze çarpan, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerini eleştirel bir perspektiften değerlendiriyor. Çalışma, AB’ye katılım sürecinin, Türkiye ekonomisi ile kurumsal yapısının neoliberal yeniden yapılanma modeli çerçevesinde dönüştürülmesinde etkin rol oynadığını ileri sürüyor. Yazarların değerlendirmesiyle, ülke yönetiminde belirginleşen otoriterleşme eğilimi ile demokrasi ve temel haklara saygının ilişkilerin geleceği için vazgeçilmez olduğunu bir kez daha hatırlatan Gümrük Birliği’nin modernizasyonu önerisi, Türkiye’nin müzminleşen AB üyeliği macerasının yerinde saydığını göstermektedir.

Sayının üçüncü makalesi, Özlem Kayhan Pusane’nin “Türkiye’nin Kuzey Irak Politikasında Değişim: Turgut Özal ve Tayyip Erdoğan Dönemleri Karşılaştırmalı Analizi” başlıklı çalışma. Türkiye’de siyaset yapıcılarının 1960’lardan itibaren Irak’taki Kürt hareketine karşı mesafeli bir tutum takındığını belirten yazar, bunun nedeninin benzer gelişmelerin Türkiye’de de yaşanması olasılığından duyulan kaygı olduğunu belirtiyor. Türkiye’nin bu bilindik tutumunu bir yana bırakarak, aktif ve Iraklı Kürtlerle yakın ilişkiler geliştirmeye odaklanan politikalar izlediği iki dönem 1990’ların başı ve 2007/2008 yılları olmuştur. Yazar bu çalışmada, söz konusu iki dönemde Türkiye’nin Kuzey Irak politikasında yaşanan değişikliklerin ne kadar lider kaynaklı olduğu ve ne ölçüde yapısal/çevresel unsurların etkisiyle gerçekleştiği sorularına yanıt aramaktadır.

Damla Bayraktar Aksel, “Köken Devlet ve Sınır-Aşan Sivil Toplum Politikaları: Türkiye Örneği” başlıklı çalışmasında, son 20 yılda Türkiye’nin yurtdışında yaşayan vatandaşlarına yönelik yaklaşımında, özellikle yeni oluşturulan kurumsal yapılarla birlikte devlet-göçmen sivil toplumu ekseninde önemli farklılaşmalar yaşandığı saptamasında bulunuyor. Yazar makalede devlet ile göçmen toplulukların ulus-aşırı alana dair uygulamalarının birbirini etkileyen süreçler olduğunu vurguluyor. Türkiye’deki siyasi ortamdan etkilenen sivil toplum alanının ideolojik, dini ve siyasi ayrışmalar temelinde şekillenirken, son yıllarda devletin yurtdışında resmi olmayan lobi oluşturma ve güçlendirme politikalarının da bu ayrışmaları derinleştirdiğini ileri sürmektedir.

Sayının beşinci makalesi, Can Kakışım tarafından kaleme alınan “Kuzey Kore’nin Resmî İdeolojisi Olarak Çuçe Öğretisi ve Kuzey Kore Dış Politikasına Etkileri” başlıklı makale. Kuzey Kore’nin resmî ideolojisi olan Çuçe öğretisini ele alan çalışma, bu yaklaşımın ülkede yaşamın her alanına ve siyasetin işleyişine doğrudan

etki eden, kendine özgü bir fikir sistemi olduğunu belirtiyor. Bu yaklaşımın Kuzey Kore'nin dış dünyaya şüpheci bir bakış açısıyla yaklaşmasının asli nedeni olduğunu vurgulayan yazar, Kuzey Kore yönetiminin dış politik amaçlarını gerçekleştirebilmek ve içeride Cuçe öğretisine dayalı rejimin devamını sağlayabilmek için nükleer silahlanmayı da içeren askeri öncelikli bir politika takip ettiğini ileri sürmektedir.

Tuğçe Kelleci ve Marella Bodur Ün'ün "TWAIL ve Yeni Bir Hâkimiyet Aracı Olarak Koruma Sorumluluğu (R2P): Libya Örneği" başlıklı çalışmaları, insan hakları ve demokrasi söylemleriyle yapılan müdahaleleri, tarihsel bir hukuk ve meşruiyet okumasına odaklı ele alan TWAIL (Uluslararası Hukuka 3. Dünya Yaklaşımı) üzerinden uluslararası toplumun Libya müdahalesini incelemektedir. Yazarlar, TWAIL çerçevesinde geliştirilen analiz modeline dayanarak, Batı'nın Üçüncü Dünya'ya müdahale etmek için uluslararası hukuku ve R2P'yi nasıl araçsallaştırdığını ortaya koymaya çalışmaktadırlar.

Sayının yedinci ve son makalesi, Umut Koldaş'ın "Azınlık içinde Azınlık Olmak (mı?): İsrail Vatandaşı Filistinli/Arap Kadınların İsrail Anaakım Basınında Temsili" başlıklı çalışmadır. Koldaş bu çalışmasında, İsrail vatandaşı Filistinli/Arap kadınların etnik, cinsiyetçi ve etno-cinsiyetçi hegemonyalarla ilişkileri bağlamında İsrail başat sistemi tarafından "bizdenleştirilmesi" ve "kontrollü olarak ötekileştirilmeleri" süreçlerini ele almaktadır. Makalenin temel savı, İsrail anaakım basınının "İsrailcilik" söylemine koşut şekilde, bütünleşmeyi ön plana çıkaran kadını kucaklayan, buna karşılık İsrailciliğin hâkim tanımına muhalif olan kadını ise kontrollü şekilde ötekileştirirken yaklaşımının, sistemsel eşitsizliğin cinsiyet boyutunu da önemsizleştirdiğidir.

Bu sayıda Serhan Ünal, Çağrı Pehlivanlı, Büşra Efe ve Kıvanç Özcan tarafından kaleme alınan dört ayrı kitap incelemesini de bulabilirsiniz.

Yeni ciltte buluşmak üzere; İyi okumalar dileğiyle.